

Talepapir

Arrangement: Samråd – samrådsspørgsmål AÆ og AØ (alm. del) REU
Hvornår: Onsdag den 27. juni 2018 kl 14.15-15.15

DET TALTE ORD GÆLDER

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

19. juni 2018

Sags nr. 2018 - 11024
Akt-id 460021

Tekst:

Spørgsmål AÆ

”Vil ministeren redegøre for, hvad der konkret bliver gjort for at udsende personer på tålt ophold, herunder hvilke initiativer myndighederne konkret gør brug af for at få udsendt Ahmad Khaldhahi, jf. artiklen ”Terror dømt kan ikke udvises - skal leve på tålt ophold” fra tv2.dk den 12. juni 2018?”

Spørgsmål AØ

”Vil ministeren redegøre for, hvilken betydning Højesterets dom af 17. januar 2017 har fået for personer på tålt ophold, herunder om og hvornår melde-og opholdspligten risikerer at blive ophævet for Ahmad Khaldhahi?”

[Indledning]

1. Tak for spørgsmålene.

Jeg har aftalt med justitsministeren, at vi griber det an på den måde, at jeg først besvarer spørgsmål AÆ og AØ, og derefter vil justitsministeren besvare spørgsmål AZ.

I både spørgsmål AÆ og AØ spørges der bl.a. til forholdene vedrørende en konkret person.

Som udvalget ved, er det meget begrænset, hvad man som minister kan sige om konkrete sager på et åbent samråd.

Det havde måske været mere hensigtsmæssigt, at spørgsmålene blev besvaret på et lukket samråd.

På den måde kunne jeg have givet flere oplysninger om den konkrete sag, og vi ville have haft mulighed for at få en mere frugtbar drøftelse heraf.

Jeg har derfor desværre ikke mulighed for at besvare spørgsmål om, hvorvidt den pågældende er underlagt

opholds- og meldepligt, og om der er konkrete bestræbelser på at udsende ham. Det håber jeg, udvalget har forståelse for.

Jeg har dog mulighed for at besvare de generelle spørgsmål.

[Spørgsmål AÆ]

2. Der spørges for det første til, hvad der konkret bliver gjort for at udsende personer på tålt ophold.

Ingen i det her rum kan være i tvivl om regeringens eller min linje i forhold til at udsende personer på tålt ophold: Udlændinge på tålt ophold er uønskede her i landet og skal udsendes, så snart muligheden herfor opstår.

Det er et område, som regeringen har brugt meget tid og energi på. Og jeg vil faktisk vove den påstand, at den nuværende regering gør mere, end nogen tidligere regering har gjort.

Når det er sagt, så vil jeg ikke lægge skjul på, at det ikke er nemt at få sat gang i udsendelserne.

Udlændinge på tålt ophold befinder sig her i landet, fordi de ikke kan udsendes på grund af risiko for dødsstraf og andre overgreb i hjemlandet.

Det ændrer dog ikke ved, at de skal udsendes, så snart det er muligt.

Og det ændrer heller ikke ved, at mulighederne for udsendelse løbende skal undersøges. Det gør Udlændingestyrelsen allerede i dag. Styrelsen foretager således hvert halve år en grundig gennemgang af sagerne med personer på tålt ophold for at vurdere, om der er grundlag for at prøve, om de fortsat ikke kan vende hjem til deres hjemland.

Og denne sagsgennemgang har siden 2011 ført til at 13 personer ikke længere sidder på tålt ophold.

Derudover er det regeringens holdning, at det skal undersøges, om der kan gøres mere. Det gælder navnlig muligheden for at anvende såkaldte diplomatiske forsikringer.

En diplomatisk forsikring er en udsendelsesaftale, hvor hjemlandet forpligter sig til at sikre, at den udsendte ikke udsættes for asylrelevante overgreb eller lignende ved tilbagevenden til hjemlandet.

Anvendelse af diplomatisk forsikringer vil således kunne gøre det muligt at udsende en udlænding, der opholder sig her i landet på tålt ophold.

Spørgsmålet om anvendelse af diplomatiske forsikringer er blevet grundigt overvejet af en arbejdsgruppe under den daværende regering i 2009.

Arbejdsgruppen pegede på, at det ikke kan afvises, at der er mulighed for at anvende diplomatiske forsikringer, men at mulighederne er begrænsede. Arbejdsgruppen opstillede en række betingelser, der skal være opfyldt, for at vi kan gøre brug af diplomatiske forsikringer.

Diplomatiske forsikringer har da heller ikke hidtil været anvendt i forbindelse med udsendelse af udlændinge.

Og det skal ikke være nogen hemmelighed, at der er tale om et område med meget begrænsede muligheder og et

snævert råderum. Under skiftende regeringer er der også indhentet erfaringer fra andre lande, herunder Storbritannien, og de erfaringer ændrer ikke ved, at det er vanskeligt område.

Men det er som sagt et område, der efter min opfattelse er vigtig at få afdækket.

Derfor har regeringens også ansat en udsendelsesrådgiver, der specifikt skal arbejde med hjemsendelse af personer på tålt ophold og se på mulighederne for at opnå diplomatiske garantier.

Udsendelsesrådgiveren er aktuelt ved at gennemgå retsgrundlaget. Det næste skridt i arbejdet bliver at gennemgå de konkrete sager vedrørende personer på tålt ophold.

Og der vil eventuelt være behov for yderligere erfaringsindsamling fra andre lande.

[Kontrolregime]

3. Det siger sig selv, at det er en forudsætning for at udsende personer, at myndighederne ved, hvor de er.

Regeringen har derfor siden sin tiltræden gennemført en række skærper af kontrollen med udlændinge på tålt ophold. Der er bl.a. indført underretningspligt, som supplerer opholds- og meldepligten, straffen for overtrædelse af pålagte kontrolforanstaltninger er blevet skærpet, og der er indført mulighed for fodelænkeafsoning på bopælen i indkvarteringsstedet.

Den skærpede kontrol afspejler, at de pågældende udlændinge skal udsendes, så snart muligheden herfor opstår, og at de danske myndigheder derfor har en interesse i at føre en tæt kontrol med de pågældende.

Så jeg vil sige, at vi gør alt, hvad vi kan, for at få personer på tålt ophold ud af Danmark. Og det tror jeg ærligt talt heller ikke, at der er nogen, der i tvivl om.

[Spørgsmål AØ]

4. Med de ord vil jeg bevæge mig videre til besvarelsen af spørgsmål AØ.

Spørgeren ønsker en redegørelse for, hvilken betydning Højesterets dom af 17. januar 2017 har fået for personer på tålt ophold.

Jeg har faktisk allerede sidste år sendt skriftligt orientering om konsekvenserne af dommen til Folketingets Udlændinge og Integrationsudvalg [bilag 157 UUI (alm del) 2016-17], men jeg vil selvfølgelig også gerne orientere Retsudvalget.

Jeg går ud fra, at udvalget helst fraser sig, at jeg oplæser hele det 9 sider lange notat, som jeg sendte til Udlændinge- og Integrationsudvalget. Jeg vil derfor i stedet gennemgå hovedpunkterne.

Det er jo sådan, at udlændinge på tålt ophold pålægges opholdspligt.

Og det har også altid været sådan, at der er en grænse for, hvor længe en udlænding på tålt ophold kan være pålagt opholdspligt. Det skyldes, at opholdspligten udgør et indgreb i udlændingens bevægelsesfrihed.

Højesterets dom af 17. januar 2017 handler om den tidsmæssige grænse for udstrækningen af en konkret opholdspligt. Og Højesteret fandt i sagen, at en konkret opholdspligt ikke længere var proportional.

Dommen er imidlertid ikke den første, som Højesteret har truffet om udstrækningen af opholdspligt. Den fulgte således i kølvandet på Højesterets dom af 1. juni 2012 i den såkaldte Karkavandi-sag.

Højesteret fandt i Karkavandi-sagen, at Karkavandis opholdspligt udgjorde et uproportionalt indgreb i hans bevægelsesfrihed og ophævede på den baggrund opholdspligten. Højesteret pegede i sine præmisser på en række kriterier, der skulle indgå i proportionalitetsvurderingen.

I sin dom af 17. januar 2017 udtalte Højesteret, at hensynet til at sikre udlændingens tilstedeværelse med henblik på udsendelse som udgangspunkt vejer tungere end hensynet til den pågældendes bevægelsesfrihed. Højesteret anerkendte således, at en udlænding kan pålægges opholdspligt.

Højesteret gentog herudover, at myndighederne ved vurderingen af, om det fortsat er proportionalt at pålægge opholdspligt, skal anvende de kriterier, som Højesteret havde anvendt i sin dom i Karkavandi-sagen fra 2012.

Højesteret tilføjede, at der også kan være yderligere forhold, der skal indgå i vurderingen.

Som det også fremgår af det notat, jeg tidligere har sendt til Folketinget, må det på baggrund af dommen fra januar 2017 antages, at selv alvorlig kriminalitet [fængsel i 8 år] som udgangspunkt ikke kan tale afgørende for opretholdelse af opholdspligten, når en udlænding har været pålagt opholdspligt i ca. 4 år.

Uanset det udgangspunkt, så vurderes det dog, at opholdspligten vil kunne opretholdes i mere end 4 år for så vidt angår udlændinge, som er til fare for statens sikkerhed. Det vil for eksempel gælde personer, der er dømt for terrorisme.

5. Udover notatet har jeg tidligere i år sendt en opgørelse til Udlændinge- og Integrationsudvalget over, hvor mange personer, der siden Højesterets dom af 17. januar 2017 har fået ophævet deres opholds- og meldepligt. [besvarelse af 23. maj 2018 af spm. nr. 361 UUI (alm. del)]

Det fremgår af svaret, at 15 udlændinge har fået ophævet deres opholdspligt. Og Udlændingestyrelsen har til brug

for dette samråd bekræftet over for mig, at det tal stadig er gældende.

Jeg skal for god ordens skyld bemærke, at de pågældende fortsat vil kunne pålægges meldepligt. Rigspolitiet er i øjeblikket ved at vurdere, om der er grundlag for det.

Herudover ser vi på, om vi på anden måde kan styrke kontrollen. Jeg kommer ikke med nogen svar herpå i dag, men som det er spørgeren bekendt, så er det noget, vi allerede er i gang med at se på.

Med de bemærkninger vil jeg overlade ordet til justitsministeren.